

Handläggare
Linder Cecilia

Datum
2016-10-12

Diarienummer
KSN-2016-0457

Kommunstyrelsen

Näringslivsprogram för Uppsala kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta Näringslivsprogram 2016 enligt **bilaga 1**.

Kommunstyrelsen föreslås för egen del, under förutsättning av att kommunfullmäktige antar Näringslivsprogrammet, besluta

att anta Handlingsplan för näringslivsutveckling 2016-2018 enligt **bilaga 2**.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog 9 juni 2008 ett näringslivsprogram som gällde fram till 2014. Sedan programmet antogs har Uppsalas befolkning ökat och näringslivet växt. Globalisering, urbanisering och digitalisering gör att behov förändras och Uppsalas ambitioner är höga. Det nya programmet tar fasta på behovet av nya arbetstillfällen som krävs för en fungerande arbetsmarknad med upp till 350 000 invånare år 2050 och har därför undertiteln ”Tillsammans mot 70 000 nya jobb”.

Näringslivsprogrammet har tre utgångspunkter; tillväxt i befintliga företag, fler företag etablerar sig och nya företag startas där åtta mål har identifierats för arbetet. Till Näringslivsprogrammet finns en handlingsplan som konkretiserar de olika nämndernas prioriterade åtgärder med ansvarsfördelning samt förtydliganden gällande styrning och uppföljning under de närmaste åren. Syftet är att öka förutsättningarna för genomförande och måluppfyllelse. Handlingsplanen visar Uppsala kommuns tänkta åtgärder för att nå framåt, men pekar också på vikten av samverkan med näringslivet, akademien och andra offentliga organisationer.

Ärendet

Näringslivet i Uppsala har under de senaste trettio åren vuxit inom flera sektorer. En förskjutning har skett och arbetsmarknaden domineras nu av privata arbetsgivare. I dag finns cirka 100 000 arbetstillfällen i kommunen varav cirka 60 000 i näringslivet. Näringslivet har en god tillväxt med både en bredd av företag och samtidigt spets inom fyra områden; Life-

science, Tech/ICT, Cleantech och Avancerade material. Näringslivsfrågor berör samtliga kommunala nämnder och styrelser och kommunens beslut har stor påverkan på näringslivet. Näringslivsprogrammet tar fasta på att näringslivsfrågorna är kommunövergripande och att den utveckling som behövs måste göras i samverkan med flera andra aktörer där kommunen dock kan ta en ledande roll.

Näringslivsprogrammet är väl avstämt med andra strategiska utvecklingsprogram som kommunstyrelsen arbetar med såsom översiktsplan 2050.

Beredning

Framtagandet av näringslivsprogrammet har skett i nära samråd med näringslivet och organisationer i olika forum såsom näringslivsrådet, innovationsforum och näringslivsforum. Erfarenheterna från genomförda omvärldsanalyser, statistik och en aktiv dialog med näringslivet ligger till grund för näringslivsprogrammet och handlingsplanens prioriterade åtgärder. Samråd har även skett med berörda förvaltningar i olika forum.

Föredragning

Uppsala kommun behöver ett nytt näringslivsprogram för att tillvarata de möjligheter som finns och skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar tillväxt. Huvudmålet för Uppsala kommuns näringslivspolitik är att skapa förutsättningar för fler arbetstillfällen; 70 000 nya jobb till 2050, vilket kräver 2 000 jobb per år. Detta för att möta befolkningsökningen där Uppsala beräknas ha 350 000 invånare år 2050 och samtidigt behålla balansen mellan dag- och nattbefolkning.

Uppsala ska vara en attraktiv kommun att bo och verka i för människor och företag. För att skapa nya jobb och vara en betydande plats i en attraktiv region krävs att kommunens verksamhet utvecklas och kommunens samarbete med andra aktörer stärks.

Kommunledningskontoret arbetar aktivt med omvärldsbevakning och olika typer av analyser med utgångspunkt i att förstå hur näringslivet utvecklas och hur näringslivsutvecklingen kan förstärkas. Ett exempel på omvärldsbevakning är dialoger med näringslivet i olika forum såsom näringslivsrådet. En annan aktivitet för att löpande stämna av företagsklimatet i Uppsala är företagsbesök som går under benämningen ”Uppsala möts”, vilket senast avrapporterades i februari 2016 till kommunstyrelsens arbetsutskott. Projektet Tillväxtallsvenskan som analyserar de företag som växt mest under den senaste treårsperioden har också gett goda insikter i företagens framgångsfaktorer och utmaningar.

Tre utgångspunkter har identifierats för kommunens näringslivsarbete; tillväxt i befintliga företag, fler företag flyttar till Uppsala samt nya företag startas. Utifrån detta perspektiv har åtta mål tagits fram

1. Uppsala kommun ska vara en part som bidrar till företagens utveckling och tillväxt.
2. Uppsala kommun ska verka för att öka utbudet av mark och lokaler i kommunen.
3. Uppsala kommun ska bidra till att öka tillgången till kompetens på arbetsmarknaden.
4. I Uppsala ska det finnas ett gott företagsklimat.

5. Uppsala ska ha ett starkt platsvarumärke och vara en attraktiv kommun att bo, besöka och verka i.
6. Uppsala ska ha ett väl utvecklat näringsliv inom kunskapsintensiva branscher.
7. Uppsala kommun ska stödja och utveckla arbetet med företagsfrämjande aktörer.
8. Uppsala ska kännetecknas av positiva attityder till företagande.

Inom samtliga målområden är samverkan nödvändig inom och utom kommunkoncernen. I fyra av målen är Uppsala kommun som organisation identifierad som ansvarig medan fyra av målen pekar på Uppsala som plats och inkluderar hela kommungeografin, vilket visar att här har Uppsala kommun inte ensam rådighet kring målet utan samverkan och samsyn krävs i än högre grad än i övriga mål.

I samtliga mål ska tydligt jämställdhetsfokus finnas där kvinnligt företagande och en jämställd arbetsmarknad har särskilt fokus och barnperspektivet beaktas.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i föreliggande ärende. Genomförande av programmet sker inom kommunstyrelsens budget.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret

Näringslivsprogram 2016

Tillsammans mot 70 000 nya jobb

Ett aktiverande dokument som kommunfullmäktige
fattade beslut om 2016-xx-xx

	Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
	Näringslivsprogram	Kommunfullmäktige		1 (4)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad	
KSN-2016-0457	Uppsala kommun	Näringslivsdirektör		

Näringslivsprogram 2016

Inledning

Näringslivsprogrammet beskriver Uppsala kommuns långsiktiga näringslivsarbete och är ett kommunövergripande styrdokument. Programmet sätter ramarna för och prioriterar inom kommunens arbete med näringslivsutveckling. Det lägger också grunden för kommunens samverkan med externa parter genom att skapa en målbild för vad det innebär att ha ett hållbart och jämställt näringsliv med ett gott företagsklimat.

Syfte

Ett Uppsala som växer hållbart innebär att kommunen har ett näringsliv och en arbetsmarknad som växer minst i takt med befolkningsökningen och skapar ekonomisk hållbarhet. Detta samtidigt som den sociala och ekologiska hållbarheten stärks, med ett särskilt fokus på jämställdhet. Huvudmålet för Uppsala kommuns näringslivspolitik är att skapa förutsättningar för fler arbetstillfällen; 70 000 nya jobb till 2050, vilket kräver 2 000 jobb per år. Detta för att möta befolkningsökningen där Uppsala beräknas ha 350 000 invånare år 2050, och samtidigt behålla balansen mellan dag- och nattbefolkning.

Omfattning

Uppsala kommun är inte ensamt ansvarig för utvecklingen utan samsyn och samverkan är nödvändig både lokalt och nationellt. Näringslivsprogrammet utgör grund för att skapa goda kommunikations- och informationsflöden för att förstärka kommunens synlighet inom näringslivsfrågor och vidareutveckla en aktiv dialog med näringslivet och andra berörda organisationer.

Ansvar, genomförande och spridning

De näringslivspolitiska frågorna är en angelägenhet för Uppsala kommuns alla nämnder och bolagsstyrelser och genomsyrar hela den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsen ansvarar för den interna samordningen. En handlingsplan prioriterar åtgärder som ska genomföras för att nå målen. Samtliga nämnder och styrelser berörs i olika grad av åtgärderna där inget annat anges. Kommunstyrelsen följer upp handlingsplanen årligen per augusti. Vid uppföljning kommer särskilt fokus läggas på att analysera utvecklingen avseende jämställdhet, geografi och kring utvalda branscher.

Nuläge

Uppsala kommun är en ledande näringslivskommun och tillhör Stockholmsregionen, en av de mest expansiva regionerna i Europa med en hög tillväxt i näringslivet, högt nyföretagande och en hög inflyttning. Uppsala har ett unikt läge som en nordlig nod i huvudstadsregionen och stråket Stockholm-Arlanda-Uppsala kommer att vara en viktig tillväxtmotor för regionen och

	Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
	Näringslivsprogram	Kommunfullmäktige		2 (4)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad	
KSN-2016-0457	Uppsala kommun	Näringslivsdirektör		

för Sverige och har goda möjligheter att konkurrera globalt. Utvecklingen i Uppsalas näringsliv är i hög grad beroende av vad som händer i omvärlden, både i Sverige och globalt.

I Uppsala kommun finns 19 000 registrerade företag. De flesta, cirka 13 000 av företagen, har inga anställda och drygt 1 500 företag har fler än fem anställda. Flest företag finns inom området juridik/ekonomi/vetenskap/teknik men näringslivet kännetecknas av en stor bredd med företag verksamma inom många olika branscher. En av Uppsalas styrkor är att företagandet växer på bredden i många branscher. Nyföretagandet ligger på en stabil nivå och cirka 1 500 nya företag startas årligen. Uppsala kommuns företag är verksamma på lokala, nationella och globala marknader.

De kunskapsintensiva arbetsplatserna i kommunen finns inom flera olika branscher, där life-science, tech/ICT, cleantech, avancerade material och kvalificerade företagstjänster är dominerande. Tillväxten inom de kunskapsintensiva företagen bidrar till att utveckla och bredda övriga branscher inom näringslivet.

En ledande näringslivskommun

I arbetet för att utveckla ett hållbart näringsliv med 70 000 nya jobb har programmet tre utgångspunkter:

- Tillväxt i befintliga företag
- Fler företag etablerar sig
- Nya företag startas

Från dessa utgångspunkter har åtta mål prioriterats. Inom samtliga dessa mål är samverkan nödvändig inom och utom kommunkoncernen för att uppnå önskat resultat.

1. Uppsala kommun ska vara en part som bidrar till företagens utveckling och tillväxt.

Kommunens medarbetare har genom sitt bemötande och arbetssätt en viktig roll i hur Uppsala kommun uppfattas av näringslivet. Myndighetsutövning, tillhandahållande av service, infrastruktur och tjänster ska kännetecknas av hög kvalitet och effektivitet. En god dialog och tydlig information ska finnas om enskilda ärenden och kring regelverket i stort. Satsning på digitalisering och ny teknik ger nya möjligheter till utveckling. God samverkan med andra aktörer som är viktiga för näringslivet ska fortsätta.

2. Uppsala kommun ska verka för att öka utbudet av mark och lokaler i kommunen.

Efterfrågan på mark och lokaler överstiger utbudet i Uppsala kommun och är ett av de största tillväxthindren för företagen. För att åstadkomma en balans mellan utbud och efterfrågan krävs ett långsiktigt arbete som ger förutsägbarhet för så väl växande företag som investerare på den kommersiella fastighetsmarknaden. På kort sikt måste mer byggbar mark tillgängliggöras för olika verksamhetsändamål och i hela kommunen. På lång sikt måste kommunens planer vara tydliga gällande var verksamheter, service och bostäder ska lokaliseras så näringslivet kan planera för framtiden. En god dialog måste finnas med befintliga fastighetsägare samtidigt som nya investerare attraheras.

	Dokumentnamn Näringslivsprogram	Fastställt av Kommunfullmäktige	Gäller från	Sida 3 (4)
Diarienummer KSN-2016-0457	Berörd verksamhet Uppsala kommun	Dokumentansvarig Näringslivsdirektör	Reviderad	

3. Uppsala kommun ska bidra till att öka tillgången till kompetens på arbetsmarknaden.

En viktig förutsättning för företagens tillväxt är möjligheten att rekrytera rätt kompetenser och få personalen att stanna och utvecklas. Brist på arbetskraft finns inom både kunskapsintensiva yrken och inom jobb som kräver yrkesutbildning vilket visar på att insatser behövs på alla utbildningsnivåer. Samverkan mellan skolan, vuxen- och arbetsmarknadsutbildningar, universiteten och näringslivet är avgörande för att säkerställa en väl fungerande och långsiktig kompetensförsörjning. Särskilt fokus ska vara på en jämställd arbetsmarknad. Potentialen med en ökad invandring och en väl fungerande integration ska tillvaratas för att öka tillgången till kompetens. Fortsatt högt byggande med 3000 bostäder om året samt satsningar för ökad arbetspendling och underlättande av etablering av internationell arbetskraft bör prioriteras.

4. I Uppsala ska det finnas ett gott företagsklimat

Företagsklimatet i kommunen är hela den omgivning som på olika sätt påverkar företagets utveckling och påverkas av en mängd aktörer på lokal, nationell och internationell nivå liksom företagets egen påverkan på sin omgivning. Uppsala kommun har en viktig roll som motor i arbetet med att skapa förutsättningar för ett bättre företagsklimat i samverkan med organisationer, det offentliga och näringslivet.

5. Uppsala ska ha ett starkt platsvarumärke och vara en attraktiv kommun att bo, besöka och verka i.

Flera branscher i Uppsala befinner sig i en kontext av global konkurrens om kompetens, kapital och företag. Genom att paketera Uppsalas erbjudande för olika målgrupper skapas en tydlighet av Uppsala som plats. Kommunen har tillsammans med ett flertal aktörer utvecklat ett platsvarumärke som nu ska implementeras så att alla kan dra nytta av det, oavsett bransch eller verksamhetsområde.

6. Uppsala ska ha ett väl utvecklat näringsliv inom kunskapsintensiva branscher.

Uppsala har en lång tradition av att vara både en plats för affärer och en kunskapsstad. Uppsalas tillväxt är god i de befolkningsdrivna branscherna bygg, handel och service. Ökade insatser krävs för att skapa förutsättningar för liknande tillväxt i de kunskapsintensiva branscherna. Det finns förutsättningar att hitta kopplingar mellan kommunens starka forsknings- och kunskapsområden: life science, tech/ICT, cleantech och avancerade material. Det starka innovationsstödsystemet ska stödja entreprenörer att lyckas med sina idéer och bidra till tillväxten. En vidareutveckling av arbetet med innovationer i offentlig verksamhet bidrar till utvecklingen av näringslivet och av kommunens verksamhet vilket kommer invånarna till nytta på olika sätt. Inom de kunskapsintensiva branscherna är internationaliseringen stor och exportfrämjande åtgärder bör vidareutvecklas. Inom klimatdriven affärsutveckling har Uppsala goda förutsättningar att öka företagande och export i samverkan med universiteten. Här kan även Klimatprotokollet, ett samverkansprojekt för företag och organisationer i Uppsala, bidra på ett positivt sätt.

7. Uppsala kommun ska stödja och utveckla arbetet med företagsfrämjande aktörer.

De företagsfrämjande organisationerna spelar en viktig roll för människor som ska starta nya företag genom att de ger råd och stöd i företagets uppstartsfas och under den första tiden. I Uppsala finns en bredd av aktörer som samverkar och kompletterar varandra. Kommunen ska

	Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
	Näringslivsprogram	Kommunfullmäktige		4 (4)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad	
KSN-2016-0457	Uppsala kommun	Näringslivsdirektör		

---

främja utveckling, paketering och samordning av de erbjudande som finns samt uppmuntra nya initiativ med företagarnas behov i centrum. Särskilt fokus ska läggas på att främja kvinnligt företagande.

8. Uppsala ska kännetecknas av positiva attityder till företagande.

Det är viktigt att arbeta med att öka kunskap och insikt i entreprenörskap för att främja en god attityd till företagande. I alla utbildningsmiljöer är det viktigt att synliggöra möjligheten att starta företag och även öka kontaktytorna med det lokala näringslivet. Att lyfta fram företagare, både kvinnor, män och unga, som förebilder och bidra till aktiviteter och mötesplatser där företagare får synas och nätverka med varandra och med människor från akademi, det offentliga och andra organisationer bidrar till en ökad förståelse och skapar en kreativ miljö.

Uppföljning

Näringslivsprogrammet handlingsplan följs upp årligen per augusti. Programmet revideras vid behov.

Relaterade dokument

Mål och budget beslutar om den ekonomiska fördelningen och satsningarna de närmaste åren och Översiktsplan för Uppsala kommun visar på den långsiktiga viljeinriktningen för den fysiska planeringen.

Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
Handlingsplan för näringslivsutveckling	Kommunstyrelsen	[ÅÅÅÅ-MM-DD]	1 (7)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad
KSN-2016-0457	Uppsala kommuns nämnder	Näringslivsdirektör	[ÅÅÅÅ-MM-DD]

Handlingsplan för näringslivsutveckling 2016-2018

Ett aktiverande dokument som kommunstyrelsen
fattade beslut om 2016-xx-xx

	Dokumentnamn Handlingsplan för näringslivsutveckling	Fastställd av Kommunstyrelsen	Gäller från [ÅÅÅÅ-MM-DD]	Sida 2 (7)
Diarienummer KSN-2016-0457	Berörd verksamhet Uppsala kommuns nämnder	Dokumentansvarig Näringslivsdirektör	Reviderad [ÅÅÅÅ-MM-DD]	

Handlingsplan för näringslivsutveckling 2016-2018

Inledning

Näringslivsprogrammet beskriver Uppsala kommuns långsiktiga näringslivsarbete och är ett kommunövergripande styrdokument. Programmet sätter ramarna för och prioriterar inom kommunens arbete med näringslivsutveckling. Det lägger också grunden för kommunens samverkan med externa parter genom att skapa en målbild för vad det innebär att ha ett hållbart och jämställt näringsliv med ett gott företagsklimat.

Handlingsplanen för näringslivsutveckling beskriver de åtgärder som ska vidtas av Uppsala kommun för att jobba med insatsområdena i programmet.

Syfte

Ett Uppsala som växer hållbart innebär att kommunen har ett näringsliv och en arbetsmarknad som växer minst i takt med befolkningsökningen och skapar ekonomisk hållbarhet. Detta samtidigt som den sociala och ekologiska hållbarheten stärks med ett särskilt fokus på jämställdhet. Målet för Uppsala kommuns näringslivspolitik är att skapa förutsättningar för fler arbetstillfällen; 70 000 nya jobb till 2050, vilket kräver 2 000 jobb per år. Detta för att möta befolkningsökningen där Uppsala beräknas ha 350 000 invånare år 2050, och samtidigt behålla balansen mellan dag- och nattbefolkning.

Omfattning

Uppsala kommun är inte ensamt ansvarig för utvecklingen utan samsyn och samverkan är nödvändig både lokalt och nationellt. Näringslivsprogrammet utgör grund för att skapa goda kommunikations- och informationsflöden för att förstärka kommunens synlighet inom näringslivsfrågor och vidareutveckla en aktiv dialog med näringslivet och andra berörda organisationer.

Ansvar, genomförande och spridning

De näringslivspolitiska frågorna är en angelägenhet för Uppsala kommuns alla nämnder och bolagsstyrelser och genomsyrar hela den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsen ansvarar för den interna samordningen. Denna handlingsplan prioriterar åtgärder för att nå målen. Samtliga nämnder och styrelser berörs i olika grad av de olika åtgärderna där inget annat anges. Kommunstyrelsen följer upp handlingsplanen årligen per augusti. Vid uppföljning kommer särskilt fokus läggas på att analysera utvecklingen avseende jämställdhet, geografi och kring utvalda branscher.

Handlingsplanens åtgärder och ansvarsfördelning

I arbetet för att utveckla ett hållbart näringsliv med 70 000 nya jobb har programmet tre utgångspunkter

- Tillväxt i befintliga företag

Dokumentnamn	Fastställd av	Gäller från	Sida
Handlingsplan för näringslivsutveckling	Kommunstyrelsen	[ÅÅÅÅ-MM-DD]	3 (7)
Diarienummer	Dokumentansvarig	Reviderad	
KSN-2016-0457	Näringslivsdirektör	[ÅÅÅÅ-MM-DD]	

Följs upp med följande indikator: Antal anställda i näringslivet

- Fler företag etablerar sig
Följs upp med följande indikatorer: Antal inflyttade företag, Antal företag- skillnad mot föregående år(KF)
- Nya företag startas
Följs upp med följande indikator: Antal nyregistrerade företag (KF)

Till detta finns åtta mål som nedan har brutits ner till en rad åtgärder som är mätbara och skapar en tydlighet i ansvar, styrning och uppföljning. Inom samtliga insatsområden är samverkan nödvändig inom och utom kommunkoncernen men fokus i handlingsplanen ligger på det interna arbetet och kommunens roll.

1. Uppsala kommun ska vara en part som bidrar till företagens utveckling och tillväxt.

Kommunens medarbetare har genom sitt bemötande och arbetssätt en viktig roll i hur Uppsala kommun uppfattas av näringslivet. Myndighetsutövning, tillhandahållande av service, infrastruktur och tjänster ska kännetecknas av hög kvalitet och effektivitet. En god dialog och tydlig information ska finnas om enskilda ärenden och kring regelverket i stort. Satsning på digitalisering och ny teknik ger nya möjligheter till utveckling. God samverkan med andra aktörer som är viktiga för näringslivet ska fortsätta.

Följs upp med följande indikatorer:

- Företagarnas uppfattning av kommunens service (KF)
- Sammanfattande omdöme om företagsklimatet i Uppsala kommun, andel positiva svar (KF)
- Antal företag, skillnad mot föregående år (KF)
- Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet (KF)

Åtgärd	Ansvarig	Berörda	Status
Förbättra företagsservice vid myndighetsutövning och i all övrig kontakt med näringslivet	KS, PBN, GSN, MHN, RÄN, ÄLN, AMN, IFN, KTN, OSN, UBN, SCN		
Arbeta med digitalisering och e-tjänster som berör näringslivet	KS		
Utveckling av information och kommunikation för näringslivet med utgångspunkt i företagarnas behov	KS		
Öka samverkan i kommunen kring näringslivsfrågor	KS		
Öka kunskapen om kommunens service och dialog med näringslivet med fokus på jämställdhet	KS		

2. Uppsala kommun ska verka för att öka utbudet av mark och lokaler i kommunen.

Efterfrågan på mark och lokaler överstiger utbudet i Uppsala kommun och är ett av de största tillväxthindren för företagen. För att åstadkomma en balans mellan utbud och efterfrågan krävs ett långsiktigt arbete som ger förutsägbarhet för så väl växande företag som investerare på den kommersiella fastighetsmarknaden. På kort sikt måste mer byggbar mark tillgängliggöras för olika verksamhetsändamål och i hela kommunen. På lång sikt måste

Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
Handlingsplan för näringslivsutveckling	Kommunstyrelsen	[ÅÅÅÅ-MM-DD]	4 (7)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad
KSN-2016-0457	Uppsala kommuns nämnder	Näringslivsdirektör	[ÅÅÅÅ-MM-DD]

kommunens planer vara tydliga gällande var verksamheter, service och bostäder ska lokaliseras så näringslivet kan planera för framtiden. En god dialog måste finnas med befintliga fastighetsägare samtidigt som nya investerare attraheras.

Följs upp med följande indikatorer:

- Antal boende per jobb på landsbygden (KF)
- Antal kvm bygglov för verksamheter (KF)
- Andel arbetsställen i kommunen som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s (KF)
- Antal kvm planlagd verksamhetsyta

Åtgärd	Ansvarig	Berörda	Status
Tydliggör för näringslivet var byggbar mark finns på kort och lång sikt	KS PBN GSN		
Utveckla processerna för tillgängliggörande av mer byggbar mark för verksamheter i olika lägen i kommunen	PBN GSN KS		
Paketera erbjudanden om mark- och lokaler i olika lägen för verksamheter	PBN KS		
Ökad samverkan mellan kommun, byggbolag och näringslivet när nya områden planeras med särskilt beaktande av verksamhetslokaler i bostadsområden	PBN KS		
Vidareutveckla samverkan för ett attraktivt City ur ett näringslivsperspektiv	KS	PBN, GSN	
Vidareutveckla samverkan för landsbygdsutveckling ur ett näringslivsperspektiv	KS	PBN, GSN	

3. Uppsala kommun ska bidra till att öka tillgången till kompetens på arbetsmarknaden.

En viktig förutsättning för företagens tillväxt är möjligheten att rekrytera rätt kompetenser och få personalen att stanna och utvecklas. Brist på arbetskraft finns inom både kunskapsintensiva yrken och inom jobb som kräver yrkesutbildning vilket visar på att insatser behövs på alla utbildningsnivåer. Samverkan mellan skolan, vuxen- och arbetsmarknadsutbildningar, universiteten och näringslivet är avgörande för att säkerställa en väl fungerande och långsiktig kompetensförsörjning. Särskilt fokus ska vara på en jämställd arbetsmarknad. Potentialen med en ökad invandring och en väl fungerande integration ska tillvaratas för att öka tillgången till kompetens. Fortsatt högt byggande med 3000 bostäder om året samt satsningar för ökad arbetspendling och underlättande av etablering av internationell arbetskraft bör prioriteras.

Följs upp med följande indikatorer:

- Antal färdigställda bostäder per 1000 invånare (genomsnitt senaste tre åren) (KF)
- Antal sysselsatta på dagarbetsmarknaden 20-64 år (KF)
- Andel gymnasieelever med examen inom tre år (KF)
- Yrkesutbildning vuxenutbildning, andel godkända (KF)
- Andel gymnasieelever som väljer yrkesprogram

Åtgärd	Ansvarig	Berörda	Status
Öka samverkan och mötesplatser mellan grund- och gymnasieskolor, vuxen- och arbetsmarknadsutbildningar och näringslivet	UBN, AMN, KS		
Säkerställ god intern samverkan kring det Strategiska samarbetsavtalet med Uppsala universitet	KS		
Utveckla information om Uppsala kommun i olika kanaler på andra språk än svenska	KS		
Öka samverkan med berörda parter för att utveckla arbetet för snabb etablering av nyanlända på arbetsmarknaden	AMN, KS		
Främja ökad hållbar arbetspendling inom samt till och från Uppsala	KS, GSN, PBN		

4. I Uppsala ska det finnas ett gott företagsklimat.

Företagsklimatet i kommunen är hela den omgivning som på olika sätt påverkar företagets utveckling och påverkas av en mängd aktörer på lokal, nationell och internationell nivå liksom företagets egen påverkan på sin omgivning. Uppsala kommun har en viktig roll som motor i arbetet med att skapa förutsättningar för ett bättre företagsklimat i samverkan med organisationer, det offentliga och näringslivet.

Följs upp med följande indikator

- Företagarnas sammanfattade omdöme av företagsklimatet i kommunen, andel positiva svar (KF)

Åtgärd	Ansvarig	Berörda	Status
Bilda ett gemensamt Näringslivsprotokoll för att tillsammans med offentliga organisationer, akademi och näringslivet sätta upp mål för ett förbättrat företagsklimat.	KS		

5. Uppsala ska ha ett starkt platsvarumärke och vara en attraktiv kommun att bo, besöka och verka i.

Flera branscher i Uppsala befinner sig i en kontext av global konkurrens om kompetens, kapital och företag. Genom att paketera Uppsalas erbjudande för olika målgrupper skapas en tydlighet av Uppsala som plats. Kommunen har tillsammans med ett flertal aktörer utvecklat ett platsvarumärke som nu ska implementeras så att alla kan dra nytta av det, oavsett bransch eller verksamhetsområde.

Följs upp med följande indikatorer:

- Sysselsatta på dagarbetsmarknaden 20-64 år per 1000 invånare 20-64 år (KF)
- Kommersiella gästnätter (på hotell, vandrarhem, stugby och camping) i Uppsala kommun, ökning i procent per år. (KF)
- Medborgarnas uppfattning om möjligheter till fritidsaktiviteter (KF)
- Här är bäst att bo. Tidningen Fokus ranking (KF)

Åtgärd	Ansvarig	Berörda	Status
Implementera platsvarumärket i samverkan med berörda organisationer, näringsliv och akademi	KS DUAB		
Arbeta för att synliggöra Uppsala som ett tydligt alternativ för företag som vill etablera sig i Stockholmsregionen.	KS, PBN		
Arbeta för fler företagare inom besöksnäringen där kultur och kreativa näringar har stor potential.	KS DUAB		
Information som riktar sig till näringslivet ska erbjudas på fler språk än svenska	KS		
Öka samverkan vid evenemang och liknande i hela kommunen samt med regionen/länet	KS		

6. Uppsala ska ha ett väl utvecklat näringsliv inom kunskapsintensiva branscher.

Uppsala har en lång tradition av att vara både en plats för affärer och en kunskapsstad. Uppsalas tillväxt är god i de befolkningsdrivna branscherna bygg, handel och service. Ökade insatser krävs för att skapa förutsättningar för liknande tillväxt i de kunskapsintensiva branscherna. Det finns förutsättningar att hitta kopplingar mellan kommunens starka forsknings- och kunskapsområden: life science, tech/ICT, cleantech och avancerade material. Det starka innovationsstödsystemet ska stödja entreprenörer att lyckas med sina idéer och bidra till tillväxten. En vidareutveckling av arbetet med innovationer i offentlig verksamhet bidrar till utvecklingen av näringslivet och av kommunens verksamhet vilket kommer invånarna till nytta på olika sätt. Inom de kunskapsintensiva branscherna är internationaliseringen stor och exportfrämjande åtgärder bör vidareutvecklas. Inom klimatdriven affärsutveckling har Uppsala goda förutsättningar att öka företagande och export i samverkan med universiteten. Här kan även Klimatprotokollet, ett samverkansprojekt för företag och organisationer i Uppsala, bidra på ett positivt sätt.

Följs upp med följande indikatorer:

- Antal exporterande företag i Uppsala kommun

Åtgärd	Ansvarig	Berörda	Status
Främja samarbetet mellan de innovations- och företagsstödande organisationerna	KS		
Synliggör de kunskapsintensiva branscherna samt företagare och företag från dessa	KS		
Främja arbetet i regionen med internationalisering	KS		
Främja arbetet med klimatdriven affärsutveckling	KS		
Öka arbetet kring innovationer i offentlig verksamhet i samverkan med näringslivet	KS		

7. Uppsala kommun ska stödja och utveckla arbetet med företagsfrämjande aktörer.

De företagsfrämjande organisationerna spelar en viktig roll för människor som ska starta nya företag genom att de ger råd och stöd i företagets uppstartsfas och under den första tiden. I Uppsala finns en bredd av aktörer som samverkar och kompletterar varandra. Kommunen ska

Dokumentnamn	Fastställt av	Gäller från	Sida
Handlingsplan för näringslivsutveckling	Kommunstyrelsen	[ÅÅÅÅ-MM-DD]	7 (7)
Diarienummer	Dokumentansvarig	Reviderad	
KSN-2016-0457	Näringslivsdirektör	[ÅÅÅÅ-MM-DD]	

främja utveckling, paketering och samordning av de erbjudande som finns samt uppmuntra nya initiativ med företagarnas behov i centrum. Särskilt fokus ska läggas på att främja kvinnligt företagande.

Följs upp med följande indikatorer:

- Antal nyregistrerade företag (KF)
- Antal nyregistrerade företag per 1000 invånare (KF)

Åtgärd	Ansvarig	Berörda	Status
Främja utveckling, paketering och samordning av de lokala och nationella erbjudanden som finns för stöd, råd och information riktat till näringslivet	KS		
Främja projekt och aktiviteter som syftar till en ökad företagsamhet bland kvinnor	KS		
Uppmuntra nya företagsfrämjande aktörer och projekt som tillkommer genom privata och offentliga initiativ	KS		

8. Uppsala ska kännetecknas av positiva attityder till företagande.

Det är viktigt att arbeta med att öka kunskap och insikt i entreprenörskap för att främja en god attityd till företagande. I alla utbildningsmiljöer är det viktigt att synliggöra möjligheten att starta företag och även öka kontaktytorna med det lokala näringslivet. Att lyfta fram företagare, både kvinnor, män och unga, som förebilder och bidra till aktiviteter och mötesplatser där företagare får synas och nätverka med varandra och med människor från akademi, det offentliga och andra organisationer bidrar till en ökad förståelse och skapar en kreativ miljö.

Följs upp med följande indikatorer:

- Företagarnas uppfattning om attityder från skola, tjänstemän, politiker och allmänhet
- Antal gymnasieelever som deltar i Ung företagsamhets program

Åtgärd	Ansvarig	Berörda	Status
Främja mötesplatser, nätverk och annat som lyfter fram företagare och företagande i Uppsala och möjliggör för det offentliga, akademi och näringsliv öka kunskapen om varandras verksamhet	KS		
Främja ökad kunskap kring företagande i samtliga kommunens utbildningsmiljöer.	UBN, ABN		

Uppföljning

Näringslivsprogrammet handlingsplan följs upp årligen per augusti. Handlingsplanen revideras vid behov i samband med den årliga uppföljningen.